

Nr 26.

Ankom till riksdagens kansli den 16 februari 1945 kl. 2 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1945/46 m. m.

(4:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t beträffande statens allmänna fastighetsfond, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1945, föreslagit riksdagen *dels* besluta, att från och med den 1 juli 1945 skall inrättas slottsbyggnadernas delfond av statens allmänna fastighetsfond med den omfattning som i statsrådsprotokollet angivits; *dels* ock godkänna ett statsrådsprotokollet bilagt förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1945/46.

Departementschefen har till en början erinrat om att 1944 års riksdag fattat principbeslut om upptagande av de kungl. slotten med tillhörande byggnader och markområden till redovisning på en under byggnadsstyrelsens förvaltning ställd delfond av statens allmänna fastighetsfond. Under slotten lydande jord- och skogsegendomar skulle — med visst undantag för Drottningholms kungsgård — överföras till domänfonden. Ståthållarämbetena skulle jämväl i fortsättningen omhänderta förvaltningen av parker och trädgårdar samt skötseln av Drottningholms kungsgård ävensom den vid vissa slott förekommande hyresverksamheten, medan byggnadsstyrelsen skulle övertaga hela ansvaret för underhållet av slotten med tillhörande byggnader.

Enligt av riksmarskalksämberet och byggnadsstyrelsen verkställd utredning och upprättat förslag i ämnet hade, anför departementschefen vidare, redovisningen av de kungl. slotten med därtill hörande byggnader och markområden samt jordbruks- och skogsfastigheter och av vissa historiska byggnader bort uppdelas på domänfonden samt på byggnadsstyrelsens delfond och en nyinrättad *slottsbyggnadernas delfond* av statens allmänna fastighetsfond. Förslaget hade anpassats efter vedertagna principer för den statliga kapitalbokföringen och anslöte sig till de grundlinjer, som fastslagits av fjolårets riksdag. Den nya fonden borde inrättas per den 1 juli 1945.

Bland fastighetsfondens *utgifter* märkas främst reparations- och underhållskostnader m. m. för å fonden redovisade byggnader. Dessa kostnader upptagas för nästa budgetår med ett sammanlagt belopp av 4 801 000 kronor, därav 560 000 kronor avse den nya fonden och ungefär motsvara den

genomsnittliga årliga medelstillsdelningen under senare år. Ifrågavarande kostnader för övriga delfonder uppgå till sammanlagt 4 241 000 kronor mot 4 306 000 kronor för innevarande budgetår.

Vidare erfordras medel till avskrivningar. För avskrivning av de å statens allmänna fastighetsfond bokförda tillgångarna tillämpas vissa allmänna, av riksdagen godkända grunder, vilka i huvudsak innebära, att avskrivningen å fondens byggnadsvärden avpassas så, att avskrivningstiden skall utgöra 60 år i normalfall men 40 år för byggnader, beträffande vilka ett extraordinärt avskrivningsbehov anses föreligga (fängelser, sjukhus och forskningsinstitutioner). Grundavskrivning skall ske i det förra fallet med 25 procent, i det senare med 50 procent; avskrivningen skall i båda fallen fullföljas genom en årlig avsättning till värdeminskningsskonto, beräknad till 1,25 procent. För sistnämnda ändamål räknas nu med ett avsättningsbehov av 3 580 000 kronor. Då de till invärdering på slottsbyggnadernas delfond föreslagna byggnaderna böra upptagas såsom helt avskrivna, kommer någon årlig avsättning till värdeminskningsskonto för denna delfond icke att erfordras.

Dessutom tillkomma hyresutgifter med 3 674 000 kronor för lokaler m. m. som av fonden förhyras för ämbetsverk, kristidskommissioner m. fl.

Fastighetsfondens *inkomster* utgöras väsentligen av en beräknad hyresersättning för ämbetsverkslokaler, vilken ersättning tillföres fonden från vissa under driftbudgetens olika huvudtitlar uppförda anslag, benämnda »Ersättning till statens allmänna fastighetsfond». De särskilda anslagsbelopp, som för budgetåret 1945/46 sålunda skulle behöva upptagas, uppgå till sammanlagt 21 104 000 kronor, därav 226 000 kronor avse slottsbyggnadernas delfond. Posten »diverse inkomster» har för nästa budgetår beräknats till 618 000 kronor, varav 180 000 kronor belöpa på slottsbyggnadernas delfond.

Utskottet.

Såsom ett led i strävandena att skapa större fullständighet och överskådlighet i statsbokföringen föreslås i förevarande proposition, att de kungl. slotten jämte tillhörande fastigheter ävensom vissa andra kulturhistoriska byggnader skola upptagas på statens allmänna fastighetsfond. Därvid skulle byggnaderna redovisas såsom helt avskrivna, medan däremot värdet av markområdena skulle upptagas som ny tillgång på fastighetsfond. Utskottet tillstyrker detta förslag, som står i överensstämmelse med ett redan av föregående års riksdag i ämnet fattat principbeslut.

Till reparations- och underhållskostnader m. m. upptages ett sammanlagt belopp av 4 801 000 kronor. Formellt sett innebär detta en ökning med 495 000 kronor i förhållande till motsvarande belopp i staten för innevarande budgetår. Då emellertid posten till reparations- och underhållskostnader uppräknats med 560 000 kronor på grund av inrättandet av slottsbyggnadernas delfond, utvisar statförslaget för nästa budgetår i realiteten en minskning med 65 000 kronor. Ehuru denna begränsning av posten till reparations- och underhållskostnader m. m. innebär visst eftersättande av underhållet vid

jämförelse med de fordringar som tidigare ställts därpå, torde åtgärden dock få anses försvarlig i avvaktan på mera normala tidsförhållanden.

En utjämning av sysselsättningsmöjligheterna inom byggnadsbranschen är, såsom utskottet tidigare erinrat, ett ej oviktigt villkor för att byggnadskostnaderna skola kunna nedbringas. I sådant syfte eftersträvas numera att förlägga hithörande frågors budgetbehandling så, att denna behandling ej skall inverka hindrande på valet av lämplig tidpunkt för arbetenas utförande. Som ett tämligen elementärt krav måste emellertid framstå, att formerna för frågornas handläggning i övrigt ej få verka hindrande på möjligheterna att förlägga arbetena till den ur sysselsättningssynpunkt gynnsammaste delen av året.

Posten till hyres- och arrendeutgifter m. m., som för budgetåret 1939/40 var upptagen till 1 359 100 kronor och för innevarande budgetår är bestämd till 3 381 000 kronor, har för nästkommande budgetår föreslagits till 3 674 000 kronor. Med hänsyn till den starka utvidgning av olika grenar av statlig verksamhet, som kriget dragit med sig, och den ökade provisoriska förhyrning, som blivit en oundviklig följd härav, har utskottet ej ansett sig böra framställa någon erinran mot förslaget i förevarande hänseende.

Med tillstyrkande alltså av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) besluta, att från och med den 1 juli 1945 skall inrättas slottsbyggnadernas delfond av statens allmänna fastighetsfond med den omfattning som i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1945 angivits;

b) godkänna bilagda förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1945/46 (*bilaga*).

Stockholm den 16 februari 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Bäcklund, Bäckström, Karl Andersson, Mannerskantz, Heiding, Carlström, Berling, Näsström* och *Ivar Persson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Ward, Danielsson, Persson* i Falla, *Persson* i Tidaholm, *Andersson* i Malmö, *Staxäng, Hall, Wallentheim* och *Johansson* i Mysinge.

Bilaga.

**Förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond
för budgetåret 1945/46.**

		Kronor
Inkomster.		
<i>A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:</i>		
1. Slottsbyggnadernas delfond	226 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	603 000	
3. Utrikesdepartementets »	886 000	
4. Medicinalstyrelsens »	3 204 000	
5. Byggnadsstyrelsens »	13 970 000	
6. Generaltullstyrelsens »	78 000	
7. Uppsala universitets »	725 000	
8. Lunds universitets »	320 000	
9. Karolinska sjukhusets »	813 000	
10. Lotsstyrelsens »	279 000	21 104 000
<i>B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:</i>		
1. Slottsbyggnadernas delfond	155 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	200 000	
3. Utrikesdepartementets »	32 000	
4. Medicinalstyrelsens »	805 000	
5. Byggnadsstyrelsens »	925 000	
6. Generaltullstyrelsens »	45 000	
7. Uppsala universitets »	17 000	
8. Lunds universitets »	21 000	
9. Karolinska sjukhusets »	226 000	
10. Lotsstyrelsens »	58 000	2 484 000
<i>C. Diverse inkomster:</i>		
1. Slottsbyggnadernas delfond:		
a. Djurgårdsförvaltningens överskottsmedel	150 000	
b. Övriga diverse inkomster	30 000	180 000
2. Fångvårdsstyrelsens delfond	1 000	
3. Utrikesdepartementets »	1 000	
4. Medicinalstyrelsens »	1 000	
5. Byggnadsstyrelsens »	65 000	
6. Generaltullstyrelsens »	1 000	
7. Uppsala universitets delfond:		
a. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning	250 000	
b. Bidrag från Uppsala läns landsting	62 000	
c. Övriga diverse inkomster	1 000	313 000

			Kronor
8. Lunds universitets delfond:			
a. Bidrag från universitetets egendomsför-			
valtning.....	50 800		
b. Övriga diverse inkomster	200	51 000	
9. Karolinska sjukhusets delfond		1 000	
10. Lotsstyrelsens »		4 000	618 000
		Summa	24 206 000

Utgifter.

A. *Reparations- och underhållskostnader m. m.:*

1. Slottsbyggnadernas delfond:		
a. Reparations- och underhållskostnader för de kungl. slotten med tillhörande byggnader.....	442 000	
b. Reparations- och underhållskostnader för uthyrda lägenheter vid Drottningholm, Ulriksdal och Haga.....	36 000	
c. Reparations- och underhållskostnader för vissa historiska byggnader och byggnadsminnesmärken m. m.	82 000	560 000
2. Fångvårdsstyrelsens delfond		325 000
3. Utrikesdepartementets delfond:		
a. Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m.	162 000	
b. Bränsle och lyse för vissa tjänstebostäder, <i>förslagsvis</i>	105 000	267 000
4. Medicinalstyrelsens delfond		1 050 000
5. Byggnadsstyrelsens »		1 600 000
6. Generaltullstyrelsens »		40 000
7. Uppsala universitets delfond:		
a. Akademiska sjukhuset	154 000	
b. Övriga fastigheter	255 000	409 000
8. Lunds universitets delfond		150 000
9. Karolinska sjukhusets delfond:		
a. Karolinska sjukhuset.....	100 000	
b. Serafimerlasarettet	60 000	160 000
10. Lotsstyrelsens delfond		240 000
		4 801 000

B. *Avsättning till värdeminskningskonto:*

2. Fångvårdsstyrelsens	delfond, <i>förslagsvis</i>	109 000
3. Utrikesdepartementets	» , <i>förslagsvis</i>	82 000
4. Medicinalstyrelsens	» , <i>förslagsvis</i>	1 185 000
5. Byggnadsstyrelsens	» , <i>förslagsvis</i>	1 110 000
6. Generaltullstyrelsens	» , <i>förslagsvis</i>	11 000

			Kronor
7. Uppsala universitets delfond:			
a. Akademiska sjukhuset, <i>förslagsvis</i>	204 000		
b. Övriga fastigheter, <i>förslagsvis</i>	278 000	482 000	
8. Lunds universitets delfond, <i>förslagsvis</i>		92 000	
9. Karolinska sjukhusets » , <i>förslagsvis</i>		480 000	
10. Lotsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		29 000	3 580 000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:			
2. Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	30 000		
3. Utrikesdepartementets » , <i>förslagsvis</i>	325 000		
4. Medicinalstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	25 000		
5. Byggnadsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	3 125 000		
6. Generaltullstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	43 000		
7. Uppsala universitets » , <i>förslagsvis</i>	9 000		
8. Lunds universitets » , <i>förslagsvis</i>	5 000		
9. Karolinska sjukhusets » , <i>förslagsvis</i>	75 000		
10. Lotsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	37 000		3 674 000
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:			
1. Slottsbyggnadernas delfond	1 000		
2. Fångvårdsstyrelsens »	340 000		
3. Utrikesdepartementets »	245 000		
4. Medicinalstyrelsens »	1 750 000		
5. Byggnadsstyrelsens »	9 125 000		
6. Generaltullstyrelsens »	30 000		
7. Uppsala universitets »	155 000		
8. Lunds universitets »	145 000		
9. Karolinska sjukhusets »	325 000		
10. Lotsstyrelsens »	35 000		12 151 000
Summa			24 206 000